

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, dnia 24.12.2002 r.

DDF1-411/33/02/MP

DECYZJA nr DDF - 65/02

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Kimberly Clark Poland Holdings Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie bezpośredniej kontroli nad International Paper - Klucze S.A. z siedzibą w Kluczach.

UZASADNIENIE

W dniu 8 października 2002 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „organem antymonopolowym”, wszczął na złożony w terminie wniosek Kimberly - Clark Poland Holdings Sp. z o.o. w Warszawie, zwanej dalej „Kimberly”, na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji”, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Kimberly bezpośredniej kontroli nad International Paper - Klucze S.A. z siedzibą w Kluczach, zwanej dalej „Klucze”.

Z uzyskanych od Kimberly informacji wynika, że łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji - przekroczył 50 mln EURO, natomiast Klucze w każdym z dwóch lat poprzedzających zgłoszenie zamiaru koncentracji uzyskały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obrót przekraczający 10 mln EURO. Jednocześnie udział w rynku przedsiębiorców zamierzających dokonać przedmiotowej koncentracji przekracza 20%. Wobec spełnienia przesłanek art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 oraz niewystąpienia żadnej z przesłanek wymienionych w art. 13 pkt 1 lit. a) i pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji, na przedsiębiorcy przejmującym

kontrolę spoczywał obowiązek zgłoszenia organowi antymonopolowemu zamiaru niniejszej transakcji.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

Kimberly jest spółką holdingową, która nie prowadzi i nie prowadziła żadnej działalności gospodarczej. Należy do amerykańskiej grupy kapitałowej Kimberly - Clark, obecnej w Polsce za pośrednictwem spółki zależnej Kimberly - Clark Poland Sp. z o.o., która prowadzi działalność na rynku produktów z bibułki (papier toaletowy, chusteczki higieniczne/kosmetyczne, ręczniki papierowe) oraz pieluszek niemowlęcych. Ponadto spółka działa na rynku dozowników do mydła i papieru oraz odzieży ochronnej z folii z tworzyw sztucznych. Grupa Kimberly - Clark nie prowadzi działalności produkcyjnej na rynku produktów z bibułki w Polsce, a całość sprzedaży tego asortymentu na polskim rynku pochodzi z importu.

Klucze należą do międzynarodowej grupy kapitałowej International Paper z siedzibą w USA, będącej największym producentem papieru na świecie. W ramach grupy na rynku polskim prowadzą działalność następujące spółki: International Paper Kwidzyn S.A. w Kwidzynie - jeden z największych zakładów branży papierniczej w Polsce (papiery: biurowe, specjalne, offsetowe, gazetowe oraz tektury powlekane i celuloza), Impap Sp. z o.o. w Tczewie (hurtowa sprzedaż papieru i materiałów drukarskich), TOR - PAL Sp. z o.o. w Kwidzynie (wytwarzanie palet drewnianych na potrzeby International Paper Kwidzyn S.A.), Bartorex Sp. z o.o. w Lubiczu k. Torunia (produkcja zeszytów szkolnych i sprzedaż innych wyrobów papierniczych) oraz spółka świadcząca usługi medyczne na rzecz pracowników. W 1996 r. amerykański International Paper przejął fabrykę w Kluczach i rok później zaczął tam produkować wyroby pod marką Velvet, dzięki czemu stał się liderem na polskim rynku produktów z bibułki. Klucze działają na następujących rynkach:

- produktów z bibułki (papier toaletowy, chusteczki higieniczne, ręczniki papierowe, serwetki),
- produktów higieny kobiecej (podpaski, wkładki higieniczne),
- bawełnianych produktów higienicznych (patyczki higieniczne, płatki/waciki higieniczne).

Spółka na eksport przeznaczona ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] swojej produkcji.

Opis i przyczyny transakcji

Przedmiotowa transakcja polegać będzie na przejęciu przez Kimberly bezpośredniej kontroli nad Kluczami poprzez nabycie 94,34991% akcji tej spółki od International Paper Investments (Poland) Inc. w USA oraz od International Paper Kwidzyna S.A. w Kwidzynie.

Jak podaje Kimberly, Polska stanowi dla jej grupy kapitałowej atrakcyjny rynek z uwagi na wciąż niski poziom zużycia produktów z bibułki w porównaniu z innymi krajami europejskimi. Nabycie Kluczy z ich silną marką produktów i potencjałem rozwojowym pozwoli na zaistnienie w regionie, bowiem ich obszar działania bardzo dobrze przystaje do potencjału produkcyjnego i dystrybucyjnego Kimberly - Clark w Europie Środkowej. Nabycie Kluczy pozwoli na uzyskanie bazy produkcyjnej w Europie Środkowej, pozwalającej skutecznie konkurować z firmami posiadającymi zakłady produkcyjne w krajach środkowoeuropejskich. Ponadto Kimberly - Clark zamierza wykorzystać rozwiniętą sieć dystrybucji Kluczy, w szczególności w celu ułatwienia zbytu produktów Kimberly - Clark, których brak jest w ofercie Kluczy lub które stanowią jej mało znaczący element.

Rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Biorąc pod uwagę określone wyżej kryteria ustawowe organ antymonopolowy uznał, iż rynkiem właściwym w aspekcie produktowym, jest rynek produktów z bibułki ogółem oraz wchodzące w jego skład subrynki: chusteczek higienicznych/kosmetycznych i ręczników papierowych, zaś w aspekcie geograficznym rynek krajowy. Wprawdzie polski rynek produktów z bibułki nie jest chroniony cłami, co może być przejawem otwartości tego rynku, jednakże z uwagi na niewielki import tych asortymentów (ok. 7% łącznego importu branży papierniczej) oraz odmienną preferencję konsumentów, która przejawia się niskim zużyciem (ok. 25% zużycia krajów Unii Europejskiej), za rynek właściwy w aspekcie geograficznym należy uznać rynek krajowy.

Z danych i informacji dostarczonych przez stronę przedmiotowego postępowania wynika, iż udział w rynku uczestników postępowania w 2001 r. kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	Kimberly	Klucze	Udział łączny
produkty z bibułki ogółem	[tajemnica przedsiębiorstwa]		
chusteczki higieniczne / kosmetyczne			
ręczniki papierowe			

Z powyższego wynika, iż przedmiotowa koncentracja ma wpływ na krajowy rynek produktów z bibułki, w szczególności subrynki chusteczek higienicznych/kosmetycznych i ręczników papierowych. Wpływ ten ujawnia się w układzie horyzontalnym (poziomym), gdyż przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji zaangażowani są na tym samym rynku produktowym, a łączny udział przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tak wyznaczonym rynku przekracza 20%.

Struktura rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ

Najbardziej znaczącą kategorią rynku artykułów z bibułki jest papier toaletowy, stanowiący w ujęciu wartościowym 57% rynku (według danych firmy MEMRB), kolejną są chusteczki jednorazowe osiągające 25% udziału pod względem wartości sprzedaży, zaś pozostałe kategorie nie przekraczają progu 10% - ręczniki kuchenne obejmują 7% rynku, a serwetki 5%.

W segmencie papierów higienicznych potencjał polskich fabryk przewyższa popyt krajowego rynku. Jednocześnie zarówno produkcja jak i zużycie tych artykułów należą do najniższych w Europie - statystyczny Polak zużywa ok. 3,5 kg papierowych wyrobów higienicznych rocznie, podczas gdy np. w Niemczech i we Francji zużycie to sięga 15 kg, a w krajach skandynawskich 18 kg. Rynek artykułów higienicznych w Polsce ma tendencję wzrostową i należy się spodziewać dalszego postępu, co ilustruje poniższa tabela

Zużycie papierów higienicznych w Polsce (w tys. ton)

Wyszczególnienie	2000 r.	2005 r.	2010 r.
papiery higieniczne	149	203	278

Źródło: Stowarzyszenie Papierników Polskich, prognoza z września 2000 r.

Niski popyt w Polsce na wyroby z bibułki spowodował nasilenie eksportu, mimo jego niższej rentowności. Dynamika eksportu znacznie przewyższała dynamikę importu. Według danych firmy BOSS eksport artykułów z bibułki stanowi ok. 25% łącznego eksportu branży papierniczej, zaś import ok. 7%. Wyroby z bibułki importowane są do Polski z krajów Unii Europejskiej (m.in. Niemiec, Włoch, Szwecji, Austrii, Belgii i Holandii) oraz ze Słowacji i Czech.

W wyniku koncentracji w latach poprzednich krajowe zakłady papiernicze zostały przejęte przez działające w skali międzynarodowej koncerny papiernicze. Konkurencją dla uczestników koncentracji stanowią, więc następujący przedsiębiorcy:

- Koncern **SCA Hygiene Products** (SCA Hygiene Products Sp. z o.o., Warszawa), producent wyrobów pod marką Zewa, posiadający 16% udziału w rynku (według danych MEMRB z marca - kwietnia 2000 r.). Udział grupy w rynku chusteczek higienicznych/kosmetycznych w 2000 r. wyniósł ok. 13%, a w 2001 ok. 8%. Natomiast w rynku ręczników papierowych ok. 8% w 2000 r. i ok. 3% w 2001 r. (według danych MEMRB). Od 1998 r. SCA Hygiene Products rozbudowuje fabrykę w Oławie, budując jeden z największych i najnowocześniejszych zakładów produkujących chusteczki higieniczne.
- firma **Hanke Tissue** (Hanke Tissue Sp. z o.o., Kostrzyn n. Odrą) - według danych MEMRB ma 6% rynku i jest producentem wyrobów z bibułki pod marką Aha, który jako pierwszy wprowadził na rynek kolorowe papiery perfumowane. W rynku chusteczek higienicznych/kosmetycznych udział grupy przedstawiał się następująco: w 2000 r. ok. 5% i ok. 4% w roku 2001, zaś na rynku ręczników papierowych udział ten wyniósł odpowiednio ok. 4% i ok. 2% (według danych MEMRB).
- ZP Krapkowice S.A. w Krapkowicach kontroluje 7% rynku (dane MEMRB). Głównymi produktami tej spółki są: papier toaletowy i ręczniki kuchenne pod markami Alfa i Finezja, uzyskiwane z makulatury. Firma produkuje również chusteczki higieniczne i serwetki. Udział w rynku chusteczek higienicznych w 2000 r. wyniósł ok. 6%, a w 2001 r. ok. 3%.
- Metsa Tissue (w 1998 r. przejęła Warszawskie Zakłady Papiernicze w Konstancinie) - producent papieru makulaturowego Prymus oraz ręczników kuchennych i chusteczek pod marką Mola. W 2001 r. grupa osiągnęła udział w rynku chusteczek higienicznych wynoszący ok. 1%, zaś w rynku ręczników papierowych ok. 5% (dane MEMRB).

Ponadto na rynku polskim dostępne są produkty z bibułki firmy Zilina w Słowacji, która na rynku ręczników papierowych w 2000 r. osiągnęła udział wynoszący ok. 19%, w 2001 r. ok. 16% (według danych MERB).

**Na podstawie materiału zebranego w sprawie i powyższych ustaleń organ
antymonopolowy zważył, co następuje:**

Zgodnie z art. 17 ustawy o ochronie konkurencji organ antymonopolowy w drodze decyzji wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na tym rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Zgodnie z art. 4 pkt 9 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwi mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Dokonane ustalenia wskazują, że w wyniku planowanej koncentracji jej uczestnicy osiągną udział w rynku produktów z bibułki wynoszący ok. [tajemnica przedsiębiorstwa], zaś w subrynkach chusteczek higienicznych/kosmetycznych i ręczników papierowych odpowiednio [tajemnica przedsiębiorstwa] i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa]. Przedmiotowa koncentracja spowoduje nieznaczne umocnienie pozycji na rynku produktów z bibułki o mniej niż [tajemnica przedsiębiorstwa], a na wymienionych subrynkach o niespełna [tajemnica przedsiębiorstwa]. Wprawdzie udział ten na rynkach chusteczek higienicznych/kosmetycznych i ręczników papierowych osiągnie dość znaczny poziom, jednakże głównie będzie wynikał z dotychczasowego udziału Kluczy, które na omawianych rynkach stykają się z istotną konkurencją. Zaprezentowana struktura podmiotowa rynku właściwego wskazuje, iż obecne są na nim, obok małych lokalnych zakładów, silne międzynarodowe koncerny działające w branży papierniczej, mogące zwiększyć poziom sprzedaży w odpowiedzi na próbę stosowania zawyżonych cen czy ograniczania dostaw przez łączących się przedsiębiorców. Ponadto rynek wyrobów z bibułki wykazuje tendencję wzrostową i ma przed sobą duże perspektywy rozwoju, a wejścia na ten rynek nie ograniczają bariery prawne, celne ani brak dostępu do źródeł zaopatrzenia (celuloza będąca podstawowym surowcem do produkcji jest ogólnodostępna). Zatem przedmiotowa

koncentracja nie wpłynie na znaczną zmianę struktury tego rynku, a w konsekwencji nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji.

Biorąc powyższe pod uwagę należy przyjąć, iż przedmiotowy zamiar koncentracji spełnia przesłanki art. 17 ustawy o ochronie konkurencji, stąd orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do sądu antymonopolowego - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Marek Wojtkiewicz
Dyrektor
Departamentu Instytucji Finansowych,
Usług i Rolnictwa

Otrzymuje:

Kimberly - Clark Poland Holdings Sp. z o.o., Warszawa